C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Nová složka (2)\Storch_Eduard-Carodejuv_ucednik.pdb

PDB Name: Storch Eduard-Čarodějův učedník
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 3.5.2007
Modification Date: 3.5.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Eduard Štorch
Čarodějův Učedník
Příběh z doby bronzové

Před třemi tisíci lety se na místě nynější Prahy rozkládalo několik vesniček. Sotva je však bylo vidět mezi vysokým pralesem. Málo zde žilo lidí. Prořídly starobylé rody, které obývaly pražské okolí už v době kamenné, a osiřela mnohá pastviska, jež se dříve ozývala bučením dobytka a voláním pastevců. Mor vyhubil dobytek a rody zchudly.
V nynější Královské oboře bylo tehdy dosti velké jezero, doposud lze rozpoznat kotlinu, co po něm zůstala. Pod návrším, nedaleko jižního břehu, se krčilo několik dřevěných chatrčí, zpola zahloubených do země. Pri'běh, který budu vypravovat, se zde odehrál asi osm nebo devět set let před Kristem. Nad jezírkem, na balvanu stála žena, Vlaštovice. Chovala děcko, které si stále povídalo: papapamamama. Matka hladila dítě a netrpělivě se dívala na stezku, která odtud vedla k západu, do nynější
Bubenče, kde se nacházela větší osada než zde, u jezera.
Nejde tak daleko... - řekla si žena a obrátila se k jezeru. „Větříku! Větříku!“ volala.
Z rákosí někdo vykrikl a vzápětí odtud vyběhl opálený asi čtrnáctiletý hoch s udicí v ruce a tázal se matky. co mu chce.
„Větříku, musíš jít pro čaroděje, aby si pospíšil. dlouho nejde a tátovi je velmi zle. Řekni mu, že dostane krásné kůzle. A už si pospěš! Velký Duch ti dej rychlé nohy!“
Mladý rybář opřel udici o vrbu a dal se do běhu.
Vlaštovice se vrátila domů, kde ležel nemocný.
Chatrč byla úzká a malá. Neměla dveře, jen staré a jinak už nepotřebné kožešiny zakrývaly vchod, aby vítr nefoukal dovnitř. Proti vchódu na plochém opukovém kameni hořel ohníček. Kouř unikal, kudy mohl, komín chyběl. Oheň osvětloval vnitřek chýše.
Na několika místech na stěně opadalo bláto, kterým byla místnost kolem dokola vymazána a skrze spletené větve pronikalo sem tam světlo z venčí. Po straně, mezi ohništěm a vchodem bylo upraveno lože pro nemocného. Byla to náruč suché trávy pokrytá kožešinami. Dvanáctiletá Říčka přikládala po chvílích na oheň a popostrkovala dřevo, když na konci ohořelo, dále do plamenů.
Vlaštovice dala nemocnému napít z hliněného koflíku s rozevřeným hrdlem a pak se pustila do přípravy chleba. Těsto vyškrabala z mísy a rozestřela je na hliněnou desku, potom jinou hliněnou deskou přikryla a vše vložila do ohniště. Tak se pekl chleba ve žhavém popelu.
Zatím Větřík už doběhl do bubenečské osady, kde v největší chatrči sídlil kněz celého rodu. Ale marně ho prosil, aby zachránil jeho nemocného otce.
Čaroděj seděl na placatém kameni, ostrým pazourkovým nožem vyřezával kouzelné značky na holi a chlapce si ani nevšímal.
Teprve když mu Větřík řekl, že za pomoc obdrží jejich pěkné kůzle, pohlédl pichlavýma očima na během udýchaného chlapce a zeptal se:
„A řekni mi, Větříku, co se stalo tvému otci, Lesnímu Medvědovi? Při posledním lovu si ještě počínal ze všech nejzdatněji.“
„Je mu špatně, ulehl, zlý duch zkřížil jeho cestu,“ stěžoval si chlapec.
„Tak, tak, zlý duch! Ovšem. Nemoc způsobují zlí duchové. V nejdivnějších příšerných podobách dnem i nocí ohrožují člověka a sesílají na něho nemoce. A kdo jediný s nimi něco svede, kdo je vzývá a kouzly zaříkává? Jenom já, váš kněz a čaroděj.“
Větřík a obyvatelé vesnice, kteří se tady zatím sešli, se po těch slovech zbožně ukláněli před mocným knězem, jenž byl v celém jejich rodě osobou nejvážnější. a zároveň i nejobávanější.
„Pojdme tedy, Větříu, a nezapomeň, at mám ráno kůzle tady!“
Po těchto slovech čaroděj vstoupil do své chatrče, přehodil si přes ramena medvědí kožešinu, do ruky vzal váček s kouzelnými bylinami a šel za Větříkem.
Obě jeho ženy se právě vrátily z pole. Byly ještě mladé, protože mocný kněz si mohl vybírat ty nejmladší a nejhezčí dívky z celého kmene a mohl za ně jejich rodičům dát i velké výkupné, protože léčením a obětováním duchům získal značné bohatství.
Žádní rodiče v celém okolí si neodvážili odepřít mu svoji dceru. Naopak si pokládali za čest a vyznamenání, když se

právě ona čaroději zalíbila.
Kněz ještě před odchodem zavolal na své ženy, aby nezapomenuly do večera nanosit novou zásobu hlíny na hrnce a mísy. Větřík si vzpomněl, že nikdo v jejich rodě nemá tolik tak krásného nádobí jako právě čaroděj.
Kněz byl v kmeni velkým pánem. Jeho úkolem nebylo jen léčit nemocné, ale také každodenně chránit osadu před úklady nepřátelských duchů. A protože noc je nejobvyklejší dobou pro jejich rejdy, kněz objede chýše dříve než tma je zahalí a kouzelnou řehtačkou plaší zlé moci. Větřík častokrát provázel čaroděje v houfu ostatních dětí na takovýchto obchůzkách. Také, když se lovci chystají na společný lov, žehná jim čaroděj a snaží se jim naklonit lesní duchy. O slavnostech pak před tancem očišfuje okolí vykropením vodou od duchů, kteří lidem nepřejí veselí a radost, léčky na né připravují a zlo chystají.
Za to všechno náleží knězi podíl z úlovků.
Větrik pocifoval k mocnému knézi zbožnou úctu a celou cestu si ani netroufal na něj promluvit.
Když už pž'icházeli k osadé u jezera, seběhlo se z okolních chatrčí několik sousedů a všichni se natlačili do chýše Lesního Medvéda, aby byli svédky léčebných obřadů. Pevně vérili, že čaroděj nemocnému pomůže.
Kněžím byly tehdy skutečně známy léčivé účinky nékterých rostlin a opravdu dokázali mnohou nemoc vyléčit. Zvlášté rány léčili dobře. Věděli, jaké šťávy z kořenů mohou použít a jaké listí je nejvhodnější na ránu přiložit. Ovšem pověrami a čarováním také mnohého zahubili. Lidé však nikdy nedávali vinu čarodějovi, nýbrž zlému duchu nebo nepříteli, podle toho, na koho knéz smrt svedl. Ptávali se ho, proč nebožtík zemřel a čaroděj mohl označit kohokoliv, proti némuž byl z nějakých důvodů zaujat.
Nařknutého chudáka potom stihla krutá krevní msta pozůstalých členů rodiny. Jindy svedl knéz smrt nemocného na zlého ducha a pak byly nutné smírné obéti, aby se duch opét udobril. A z těchto obétí dostal kněz značný podíl.
Sotvaže všichni vstoupili do chatrče, malé dítě se rozplakalo strachem z tolika lidí. Vlaštovice je musela vzít do náruče a chovat. Čaroděj zatím započal svou práci. Na nemocného se ani nepodíval, ale rozdmýchal oheži v malé děrované nádobce, pž'ihodil na néj hrst bylin, až se vyvalil dusivý kouř a pak začal vykuřovat chatu uvnitř i zvenčí. Přitom si brumlal modlitby. Ostatní přítomní ho nábožně sledovali. Potom čaroděj přistoupil k lůžku nemocného a několikrát nad ním zamával kouřící nádobkou.
Nakonec ji postavil na zem, pž-idal další hrst suchých listů ze svého měšce a započal se zaklínáním zlé moci. Volal na nemoc místo ubohého nemocného, který už mluvit nemohl:

„Zdaliž, nemoci, jsi přišla,
zda jsi, zlobo, přikvačila,
abys jedla, užírala,
abys hryzla, rozdírala
srdce muže počestného,
nitro muže bezvinného?

Vari, psino zloduchova,
vari, štěně říše mrtvých,
klid se, mrcho, z mého břicha,
pryč, obludo, ven z mých jater,
přestaň žráti moje srdce,
slezinu mi zněcovati,
vnitřnosti mi strhávati,
v plicích dech mi přestaň dusit,
ustaň pupek provrtávat,
přestaň v bocích ujímati,
přestaň křížem probíhati,
slabinami pronikati!“

Čaroděj nyní zvýšil hlas a rozpřáhl paže. Všichni mu naslouchali s posvátnou hrůzou.

„Jsi-li nemoc, jsi-li z větru,
větru vanem přivanuta,
severákem přifouknuta,
mrazu dechem přiduchnuta,
ubírej se cestou větru,
za fičení severáku,
aniž sobě pooddechneš,
na haluzích olše, dubu,
k štítu hory skalnatému,
ku vrcholu sněhovému,
tam tě houpej vítr durný,
hraj si s tebou sever b'urný!

Jsi-li nemoc, jsi-li z nebe,

spadlé s lemu suchých oblak,
vystup opět pod nebesa,
pozdvihni se do povětří,
v oblaka se povznes deštná,
mezi hvězdy mrkaj ící,
plamenným tam pálej palem,
jiskravým tam žíhej žárem,
upraží tě slunce ohněm,
udusí tě měsíc mrazem!

Jsi-li nemoc, jsi-li z vody,
vlnou kalnou přivalena,
v dřímající vraf se vody,
vnoř se na dno vodní tůně,
na kraj hloubky kalovité,
na hřbet vlny valovité,
na ní volně projížděj se,
hlubinami prohánej se!

Jestliže jsi, zlobo, přišla
z temna lesa zloduchova,
z lůna hvozdu borového,
z nitra háje jedlového,
poroučím ti, přikazuji,
vrať se v lesy zloduchovy,
do černého nitra borů,
do tmavého skytu jedlí,
a tam bud a nehýbej se,
dokud stromy ve pralese,
dokud duby nevyhnijí,
spadlé tebe nepokryjí!

Ještě zaříkávám tebe,
zaženu tě, začaruji
v doupě k starci medvědovi,
v brloh staré medvědice,
do skalisek rozpukaných,
do bahnisek bezezvukých, ,
do pramenů pryskajících,
do víru vod rozbouřených,
do bezrybných, mrtvých jezer,
v kterých nikdy nežil okoun.

Vari, zlobo, klid' se odtud,
vzdal se, táhni, mrcho špatná,
prve nežli slunce vstane,
nežli svitne boží úsvit,
nežli vyjde zlaté slunce,
než tma sejde do hlubin!
Již tu doba utíkání,
zlobných duchů unikání,
ještě měsíc tobě svítí,
cestu tobě osvětluje.

Ihned-li se neodklidíš,
nezmizíš-li jak pes bludný,
ozbrojím se orla drápy,
spáry ptáka krvoloka,
háky, jimiž maso trhá,
paňáty též jestřábími,
roztrhám tě, rozškubám tě,
nemoci ty praošklivá,
zardousím tě, zaškrtím tě,
nedáš hlesu ani dechu!“

Závěr zaklínání vykřikoval čaroděj už zuřivě a mával přitom zeširoka rukama, jakoby se skutečně chystal k zápasu. Když skončil, dopadl na kolena vedle lůžka a začal ohledávat nemocného. Dotýkal se ho po celém těle, až při jednom dotknutí nemocný zasténal Tak bylo objeveno sídlo nemoci.
Kněz se k tomu místu na těle sklonil, přitiskl k němu ústa a nějakou dobu usilovně sál. Všichni diváci bez dechu pozorovali, co se bude dít. A hle, za několik okamžiků se čaroděj vztyčil nad nemocným, otočil se ke zvědavcům a před jejich žasnoucími zraky vyplivl na zem nějaké trny.
V chýši to až zašumělo, jak si všichni oddechli.
Nemoc byla z těla vytažena v podobě trnů. Lesní
Medvěd bude hned zase zdráv. Čaroděj se hrdě rozhlížel, vzal si hrneček sýra, který mu potěšená
Vlaštovice dávala, připomenul jí, aby nezapomněla na kůzle a opustil chatrč.
Větřík radostně přiskočil k otci a díval se, jestli už vstane a bude zdráv jako dřív. Ale zatím byl
Lesní Medvěd v bezvědomí a ani sebou nehýbal.
Chlapec si všiml trnů, které čaroděj vyplivl a ted' ležely uprostřed chatrče na udupané zemi. Zadíval se na ně pozorněji a poznal je! Byly to trny z šípkového keře, u něhož se kněz zastavil cestou k jeho nemocnému otci, tvrdil přitom, že hledá ptačí hnízdo. Ve skutečnosti si tajně utrhl pár trnů a šikovně je ukryl, aby mu posloužily k efektnímu závěru zaříkávání nemoci.
Větřík se až zděsil toho, co zjistil. Čaroděj klame!
Nevytáhl z těla nemoc, nýbrž jen předváděl kejkle před důvěřivými diváky. Větřík nevěděl, jestli to má matce říci, nebo o tom raději pomlčet. Konečně sebral odvahu a zeptal se Vlaštovice, která seděla u lože nemocného: „Maminko, může čaroděj lhát?“
„Nemluv bezbožně, chlapče! Kněz je svatý muž.“
„Ale maminko, když čaroděj si ty trny nejdřív natrhal...“
„Větříku, mlč! Rouháš se! Zlý duch ti něco našeptává.“
Clapec ztichl, ale nepřestal o ' celé záležitosti přemýšlet. Za chvíli se zase zeptal:
„Maminko, kdo vládne celým světem? Kdo udělal všechno?“
„Velký Duch, k němuž se modlíme a jemuž přinášíme oběti.“
V této chvíli poprvé probuzených pochybností chtělo se Větříkovi znovu slyšet základní pravdy náboženství jejich kmene. Čaroděj mu byl podezřelý už dřív, ale co matka řekne, to je jistě pravda. Ptal se tedy dál:
„A kde je ten Velký Duch?“
„Na nebi, ve slunci. Každý den chodí po obloze a dívá se na všechny lidi i zvířata,“ odpověděla matka a vytáhla z ohniště upečený chléb. Pak odlila z velkého hrnce mléko Větříkovi a Říčce. Děti pily, až jim teklo od úst. Sama Vlaštovice jedla uzenou rybu, ale kousek z ní odhodila do ohně jako oběť duchům předků.
Sousedé, kteří v jejich chýši ještě po kouzelníkově odchodu zůstali, požehnali nemocného, naznačili nad ním rukou kolo, znamení slunce, pak sami sebe požehnali a pomalu odcházeli. Jen starou Jelenici děti zdržely. Vlaštovice ji také poprosila, aby s nimi bděla u lože nemocného a nabídla ji rybu usušenou na slunci.
Venku se už sešeřilo, v chatrči byla tma, jen plameny ohně ozařovaly nejbližší okolí. Děti si vlezly za ohniště a v teple si hověly na starých kožešinách.
„Babičko, vypravuj!“ žadonila Říčka.
„Už jsem stará, moje štěňátka, už mi paměť neslouží tak, jako dřív. Slábnu den ode dne. Znáš,
Vlaštovice, ty tři duby u jezera? Jeden zasadil můj otec, když jsem se narodila. Pamatuji na velikou povodeň, když řeka zaplavila toto jezero a odnesla všechny dolejší chatrče. Pamatuji, jak velký náčelník Divoký
Medvěd bojoval s kupci a nakonec podlehl. Pamatuji nemoc, která přišla na nás i na náš dobytek. Pět synů mi tehdy zemřelo, jen jeden mi zůstal. Tenkrát jsme nechali všechny ležet, mrtvé jsme nepohřbívali, nechali jsme je u ohnišť, nemocné jsme také ponechali osudu, a kdo mohl běžet, utekl do druhé země. Jen málo z nás se pak po letech zase sem vrátilo zpátky.
Tenkrát si. Vlaštovice, ještě nebyla na světě. Když jsem já byla malá. neznali jsme takové jehlice z kovu, ani náramky, ani prsteny. Muži měli jen kamenné zbraně jako naši předkové odpradávna. Ted se doba mění, přicházejí všelijaké novoty. Jen Velký
Duch ví, čeho se ještě dočkáme. Snad i hrnce a mísy se budou dělat z kovu!“ Smála se stařena.
„Dříve také byli lidi hodnější než ted, nezabíjeli žádné zvíře, nic živého neusmrcovali. Ale ted? Každý den slýchám křik lovců. Vždyf zvířata také cítí a s člověkem se spřátelí, pokud je neloví. Moje babička o tom uměla hodně vypravovat... No, jen sedte, děti, budu vám zase povídat, nedala j sem si hubu zašít!“ vykládala hovorná stařenka.
„Když byla babička mé babičky ještě takováhle holka, a Jelenice ukázala na Říčku, „objevil se v lesích našeho rodu pod Řivnáčem zvláštní jelen. Měl zlatou barvu, jeho oči byly krásnější než jantar, nohy byly měděné, tlama červená, kopyta na předních i zadních nohách byla vyleštěná, ocas měl jako tur a tělo velké jako hříbě. S družinou pěti jelenů se usídlil v lese, který se táhl od Řivnáče až sem a jmenoval se Nigrodh, Král jelenů. V té době už byli lidé bezbožní, zapomněli, že jelen je totem našeho rodu, že se tedy nesmí zabíjet, a náčelník na Řivnáči sám s oblibou zabíjel jeleny, protože se neobešel bez masitého jídla. Každý den svolal celý rod a vedl j e na lov j elenů.
Ale protože lidé zpohodlněli a nechtělo se jim každý den na lov, napadlo je tohle: Což kdybychom pripravili do ohrady pro dobytek zrní a vodu a nalákali tam jeleny? Pak bychom je všechny mohli odevzdat náčelníkovi a nemuseli každý den na lov.
Jak řekli, tak učinili. Nasypali pruh zrní z lesa až do blí2ké ohrady, připravili vodu do koryt a odešli se zbraněmi a holemi do lesa pátrat po jelenech.

„Najdeme je asi uprostřed.“ řekli si, obklíčili les a stahovali se k jeho středu tak, aby opravdu sehnali jeleny na jedno místo. Potom tloukli sekyrami a holemi do země, stromů a keřů, tropili náramný hluk, vyplašili jelení stádo z houští a hnali je s velkým rámusem do prázdné ohrady. Když jeleni vběhli dovrůtř, zatarasili za nimi vchod. Pak přišli k náčelníkovi se slovy: „Velký náčelníku, neustálým lovením jelenů nás vyrušuješ od jiné práce. Sehnali jsme tedy jelení stádo do ohrady a ty si z něho od nynějška vybírej podle libosti. Nás už nech na pokoNáčelník je vyposlechl, šel k ohradě a tam nejdříve spatřil zlatého jelena. Užasl nad jeho krásou tak, že mu zaručil bezpečnost. A od té doby přicházel náčelník někdy sám, někdy i se svým kuchařem, zabil jelena a odvlekl si ho k ohništi. Jeleni, jakmile zahlédli náčelníkův luk, prchali ze strachu před smrtí, ale protože byli zavřeni v ohradě, nemohli uniknout. Jednou se stalo, že dva jeleni postřelení šípem zahynuli u plotu vykrvácením a ve velkých bolestech. Stádo jelenů oznámilo tu věc svému králi, zlatému jelenovi. A Nigrodh řekl: „Hyne mnoho jelenů, ale když už musí hynout, ať nás od nynějška nezabíjejí šípy. Sami si stanovíme pořadí jelenů k smrti. Na koho přijde řada, ať jde a u vrat si lehne, aby si ho kuchař mohl vzít. Když to tak budeme dělat, nebudou muset trpět šípem zranění jeleni.“
Všichni jeleni s uspokojením vyslechli návrh svého krále. Od té doby náčelníkův kuchař, kdykoliv vstoupil do ohrady, vždycky nalezl už připraveného jelena. Jen ho vzal a odešel s ním k ohništi.
Kteréhosi dne přišla řada na březí laň. I přišla ke zlatému jelenovi a pravila mu: „Králi jelenů, jsem březí, brzy porodím jelínka. Zbav mé hrozby smrti!“
Zlatý jelen ji vyslechl a odpověděl: „Dobře, jdi si.
Zbavím tě zlého osudu!“ Sám pak šel a lehl si u vrat místo ní. Když ho uviděl kuchař, pomyslel si:
Pročpak tu dnes leží zlatý jelen. ačkoliv má zaručenu bezpečnost? A rychle to odešel povědět náčelníkovi. Ten se sám s velkým průvodem předních mužů kmene vypravil k ohradě. A hned jak spati-il zlatého jelena, zeptal se ho:
„Milý jelene, vždyť jsem ti přece zaručil bezpečnost. Proč zde tedy ležíš a chceš zemřít?“
Jelen mu na to odpověděl: „Velký náčelníku, přišla ke mně březí laň a pravila: Dej jiného na řadu místo mne! Ale já jsem nemohl přenést hroznou smrt z jednoho na druhého. Ležím tu tedy sám a dávám vlastní život za její. Odhodlal jsem se místo ní podstoupit povinnou smrt. Neboj se, náčelníku, že by v tom snad vězelo něco jiného.“
Náčelník se nad těmi slovy zamyslel a nakonec řekl:
„Zlatohlavý králi jelenů, ještě nikdy jsem ani mezi lidmi nespatřil nikoho tak obětavého, laskavého a soucitného. Potěšil si mne. Vstaň tedy! Ani tobě, ani té březí lani se nic nesmí stát!“
Jelen vstal a pohlédl svýma očima krásněj šíma než jantar na náčelníka: „Co si však počnou ostatní jeleni, když my dva jsme došli bezpečnosti?“
„Králi jelenů, ani ostatním se nic nesmí stát!“
„Velký náčelníku, be2pečni tedy budou jenom jeleni v ohradé. Co si ale počnou ti ostatní v lesích?“
I tém zaručuji bezpečnost!“
„Velký náčelníku, jelenům se tedy nic nestane, ale co si počnou ostatní čtvernožci?“
I těm zaručuji bezpečnost!“
„Velký náčelníku, čtvernožcům se tedy nic nestane, ale co si počnou ptáci?“
„I těm ji, králi jelenů, zaručuji!“
„Velký náčelníku, ptákům se nic nestane, ale co si počnou ryby, bydlící ve vodě?“
I těm zaručuji bezpečnost!“
Když zlatý jelen takto vyprosil bezpečnost pro všechny tvory, mocně zakřičel. Hned se seběhli všichni jeleni v ohradě. Zlatý jelen poskočil k otevřeným vratům a vyběhl ven a ostatní skákali za ním do lesa.
„Ode dneška nezabíjíme zvířata a pamatujme, že jelen je náš ochranný totem,“ řekl náčelník a vrátil se s průvodem svých mužů do vesnice.
Od té doby, co byla jelenům zaručena bezpečnost, žrali lidem obilí. A lidé, protože si pamatovali, že je jelenům zaručena bezpečnost, neodvažovali se je zahánět. Když už to však nemohli déle snášet, obrátili se na náčelníka. Ten je vyslechl a pravil:
„Raději bych opustil kmen jako vyhnanec, než abych porušil slib jednou daný. Jděte, nikdo z našeho rodu se nesmí opová.žit zabít jelena, neboť je to náš totem a ten je posvátný.“
Doslechl se o tom zlatý jelen, svolal všechny jeleny a zakázal jim žrát obilí zdejšímu kmeni. Potom vzkázal lidem:
„Nemusíte svá pole ohrazovat plotem a trním, označte jen hranice svého rodu kůly, na nichž bude přivázán věchet slámy!“
Od té doby bývají na polích kůly s věchtem slámy a jeleni se vyhýbají takto označenému obilí.
Žádný jelen nepřekročí věchet slámy, který je svědectvím smlouvy mezi lidmi a jeleny. Babička mé babičky viděla toho zlatého jelena, ale kam se pak poděl, nikdo neví...“
„Ale stařenko,“ ozval se Větřík, „jak to, že lidé rozuměli jelenům?“
„Chlapče, ještě jsi mladý a nevíš, že zvířata mají svoji řeč. Jeleni spolu mluví, psi spolu mluví, i ptáci. A člověk jim může rozumět, jen když je dobře poslouchá. Podívej se, sama jsem ráno rozuměla vrabcům, když si povídali, že poletí přes jezero.
A také celé hejno se zdvihlo a letělo pryč přes vodu.
Dříve lidé víc rozuměli zvířecí řeči, protože byli hodnější a zvířata nezabíjeli. Ted se zvířata lidí bojí a nechtějí, aby jim někdo rozuměl...“
Dlouho by obě děti vydržely poslouchat starou Jelenici. Kdykoliv se dala do vypravování, prišla s nějakou novou pověstí a bájí a těžko šlo rozeznat, co se z toho opravdu událo a co si přimyslela sama, či přidali jiní vypravěči, od nichž sama pň'běh vyslechla. Pro tentokrát se už večer nachýlil a přišel čas se schoulit na kožešinu ke spánku. Ráno Větřík a Říčka nesli kůzle k čaroději do

Bubenče. Ještě po cestě se s ním mazlili. Pak postavili kůzle na zem, podali mu hrst trávy a vedli ho za sebou.
Jejich nemocnému otci se neulevilo. Když pozdě odpoledne přišel opět čaroděj prohlédnout Medvěda, ležel zcela tichý a bez hnutí. Kněz k němu přistoupil, sklonil se a poznal, že už umřel. Vyběhl ven a dal se do hrozného výkřiku. Když ho sousedé slyšeli, všichni opouštěli své chýše a dávali se do velkého nářku. Vlaštovice ze sebe strhala pletenou suknici a vlčím špičákem si do krve rozdrásala prsa a paže. Pak usedla k mrtvole na otep klestí a, jak se slušelo, první začala zpívat úmrtní píseň. Vzdychala, vykřikovala, bila se do prsou, ale v očích neměla jedinou slzu, stejně jako ji neměl nikdo z přítomných. Jen děti se za matkou krčily s upřímným vzlykotem a srdcelomným nářkem.
Vlaštovice hořekovala:

„Tys odešel a já jsem zůstala!
Zůstali tu Větřík, Říčka i Bobeček,
zůstal tu Šedivec i Medvědí Zub,
jsme tu všichni, jen ty tu nejsi!
Kdo nám bude lovit, kdo ryby chytat,
kdo přinese mi jehlici, kdo perly jantarové?
Tys odešel a nepřijdeš, ó Lesní Medvěde!
Mrtev j si a my žij eme!
Naříkáme a ty neslyšíš.
Kam jsi šel? Proč nyní?
Řekni nám, kdo tě usmrtil,
a my zahubíme jej pomstou.
Kdo nám bude veslovat,
kdo lodice dělat?
Kdo bude mi kácet stromy,
kdo nosit bude nalovenou zvěř?
Lesní Medvěd mrtev, mrtev!“

Když křičela „mrtev“, zatřásla vdova tělem zemřelého a pak zaječela pronikavým hlasem, plným nezměrného děsu a žalu.
Kněz se znovu vrátil k mrtvole, křičel jí do uší, aby se duch zemřelého nevracel v noci, kdy lidé spí a nechodil do chýší svých přátel je strašit, ale aby usedl na toho, kdo jeho smrt zavinil. Sousedé se sesedli do kruhu kolem a dali se do zpěvu úmrtních nářků. Chválili přitom vlastnosti nebožtíkovi a velebili jeho slavné skutky a lovecké příhody. Zatím tři mladíci odešli z chatrče kousek cesty k lesu, jenž se z I,etné táhl až téměř k jezeru. Na místě nedaleko dnešních vstupních bran pražského Výstaviště vykopali mělký hrob.
Nářek v osadě neustával. Čaroděj ted obcházel chýše, občas něco nesrozumitelného zamumlal, občas zafoukal nebo komusi neviditelnému něco rozkázal. Zaháněl tak zlé duchy a snad i bloudícího ducha zemřelého, aby se nepřibližoval k truchlícím lidem.
Větřík se už nemohl dívat na knézovy kejkle.
Vzpomněl si na ty trny, které vyplivl, když léčil jeho otce, a pomyslel si, že je to všechno podvod hloupých lidí. Ale nikomu nic neřekl, aby ho neodbyli, že se chce dělat moudřejším než staž-í lidé, kteří všemu doopravdy věřili. V noci se dalo do prudkého deště. Obyvatelé osady se krčili kolem ohně v chatě, kde mrtvola ležela, naříkali a střídali se ve zpěvu pohřebních žalozpěvů. Jejich zpěv byl čím dál úpěnlivější, ale i hrozivější, co chvíli do něj vpadly pronikavé výkřiky a bědování žen. Muži jen jednotvárně přidušeným hlasem pobrukovali písně o mrtvém, nebo seděli mlčky a podávali si džbánek opojného nápoje z ječmenového odvaru.
Ráno odnesli mrtvolu do hrobu a naházeli na ni některé nebožtíkovi věci - nůž, luk a šípy a také misku se solí a červenou hlinku, aby na dalekou cestu byl dobře vypraven. Pak jeho tělo přikryli březovou kůrou a zasypali. Teprve nyní utichl nářek a kvílení. Mlčky se všichni vrátili domů.
Ještě několik nocí Vlaštovice v noci hlasitě naríkala, jak se slušelo po manželově smrti. Ve společnosti piz'buzných zpívala písně mrtvých, ale nikdo jiný ze sousedů se už těchto obřadů neúčastnil, nikdo ji v jejím nářku nedoprovázel. A Větřík a ftíčka si už druhý den hráli za osadou a honili ještěrky.
Větrik přivázal lod'ku k vrbě a nesl matce košík s rybami. Od otcovy smrti velice zvážněl a vykonával všechny práce jako dospělý. Už se těšil, že až ještě trochu povyroste, bude přijat mezi muže svého rodu. Nebál se zkoušky, vždyť ještě zesílí a pak určitě dokáže zvládnout vše, co rodový zvyk předepisoval pro prokázání dospělosti.
Ostatně mezi většími chlapci se téměř o ničem jiném ani nemluvilo, než o tom, jak je kdo ke zkoušce dospělosti přichystán. Také Větřík věděl, že bude muset před shromážděným kmenem ukázat, jak se vyzná v ruční práci, však už také proto stavěl lod'ku, také zbraně vyrobí a kamenné mlaty nabrousí, že budou sekat jako ty nové, kovové. Poté vykácí kousek lesa a připraví půdu k setí. To bude nejobtížnější část zkoušky. Že jeho obratnost a úspěchy při lovu zvěře a chytání ryb budou uznány, o tom už dnes neměl žádné pochybnosti. Větřík se tedy snažil ze všech sil, aby mezi muže mohl být počítán za několik málo let.
Však toho hodně uměl. Obyčej skládání zkoušky dospělosti povzbuzoval mladé chlapce k přičinlivosti, takže v celém rodu nebyl žádný lenivý nebo nedbalý mladík. Větřík nejraději chytal ryby a Vlaštovice nikdy neměla nouzi o ryby sušené na slunci.
Od jezera k chatrčím nebylo daleko, sotva sto kroků, proto Větřls ani nepomyslel na nějaké nebezpečí a bezstarostně se vracel domů.
„Říčko!“ zavolal na svou sestru, když se přiblížil k rodné chatě.

V tom něco zapraskalo a z křoví před první chatrčí vyskočila proti Větříkovi divoká svině, která se sem asi zatoulala z lesa, když byla pochytána její mládata. Chlapec se polekal a hned se dal do takového kriku, že zburcoval celou osadu. Bachyně se obrátila a chtěla utéci, ale Větřík ji zastoupil cestu k lesu, hulákal a tloukl holí do křoví, takže bachyně vběhla doprostřed malé 'osady. To už se seběhli psi, se štěkotem na ni doráželi, a za nimi muži, kteří zvíře obstoupili a utloukli.
Budou hody. Osada v Královské oboře se radovala z nenadálého úlovku. Ještě dnes se kořist připraví. Šedivec pochválil Větříka: „Ten se ani bachyně nelekne. Z toho bude lovec!“
Muži se hned dali do práce. Ženy připravily vodu ve velkých hrncích a Medvědí Zub ukazoval všem svůj krásný bronzový nůž, kterým bachyni rozřízne.
Všechny děti, kde jaké bylo, se seběhly kolem. Vrátily se už i ženy, které byly podojit dobytek na pastvinách. Kožené měchy s mlékem uložily do sklípků zahloubených do země a přikrytých kupou hlíny.
Na prostranství mezi chatami vzplál oheň. Množství oblázků se rozpalovalo na ohništi, aby pak rozžhavené byly naházeny do hrnců a zahřály tak vodu potřebnou k přípravě masa.
Když pak už bylo jídlo nachystáno, čekali ještě na kněze, jehož také pozvali na hody. Dokonce mu vybrali to nejlepší maso.
Čaroděj přišel s oběma ženami a přijal poctu všech přítomných. Hned poté začala veselá hostina.
Radost z neočekávané kořisti potěšila hodovníky, takže bujné výkřiky a popěvky se nesly daleko přes jezero.
Větřík byl hrdinou dne. Dívky s ním tančily v kole, muži ho chválili a prorokovali mu slávu.
Kouzelník seděl na zemi mezi svými ženami a oběma rukama lovil maso z mísy. Najednou vstal a zvolal:
„Větriku, Větříku, pojd' sem! Právě ke mně promluvil Velký Duch a přikázal mi, abych tě přijal za svého učedníka!“
Celé shromáždění utichlo. Čaroděj měl zjevení!
Větřík se lekl a nesměle pohlížel na kněze. Vlaštovice chytila syna za ruku, jakoby jej nechtěla vydat, ale upřený pohled všech přítomných ji vzpamatoval, takže chlapcovu ruku zase pustila. Vždyť Větřík byl právě bohy vyvolen a Vlaštovice věděla, že od tohoto okamžiku přestává být jejím synem a náleží čaroději. Přesto zůstala ztrnule stát a čekala, že třeba kněz svá slova odvolá...
Ženy se seběhly kolem Větříka a Vlaštovice a blahopřály jim k tak velké poctě.
„Jaké štěstí!“ volaly.
„Vždyť jsme říkali, že z Větříka něco bude!“ dodávali k tomu muži jeden přes druhého.
Hody trvaly do pozdního večera. Čaroděj už Větříka od sebe nepustil. Když se pak všichni rozcházeli, poslal ženy domů samotné a pustil se s Větň'kem do tmavého lesa.
Větřík nebyl žádný strašpytel, ale přesto se chvěl hrůzou a strachem z toho, co ho nyní asi čeká. Čaroděj ho vedl stezkami, které v houštinách vyšlapala divoká zvěř. Leckde se nemohli trním ani protáhnout, dlouhé pruty ostružin je chytaly za nohy a rozdíraly je. Před Větri'kem vyskočilo nějaké zvíře a v okamžiku zase zmizelo. Koruny stromů tajemně šuměly vysoko nad jejich hlavami. Jen lovec, který se v lese dobře vyznal, mohl v této tmě trefit.
Chlapec se někdy zastavil doslova na poslední chvíli, už málem vrazil do stromu. Čaroděj ho však táhl za sebou, takže stále musel vpřed. A hle,
Větřík nenarazil na strom, ten byl pryč, jen hustá tma je obklopovala. Napadlo ho, zda kněz ten strom nezačaroval někam pryč. VždyC už už cítil jeho silnou kůru u své hlavy. Jindy Větřík zdvihl nohu, aby překročil balvan nebo vyvrácený strom, ale čaroděj mávl rukou a balvan i kmen zmizely a Věti-1i mohl došlápnout rovně. Kněz opravdu čaroval! Větřík bude také knězem a naučí se čarovat... Cesta jim trvala dlouho. Kněz zastavil s utrmáceným chlapcem až v úžlabině, blízko Černého potoka na Maninách. Chulli hledal, až v houštině našel jakousi skrýš, polorozpadlou boudu. Měsíc právě svítil, takže ji bylo dobře vidět.
„Zde j sem se sám vyučil,“ pravil čaroděj. „Zde se také ty budeš učit moudrosti a umění rozmlouvat s duchy. A z tohoto místa neodejdeš, dokud pro tebe nepřijdu, abych tě přivedl zpět do vesnice.
Však se sem budu na tebe chodit dívat.“
Větřík se bál odporovat. Co zmůže, on, chlapec, proti mocnému čaroději? Musí poslouchat. Je ted jeho učedníkem a dlouho se zde bude muset o samotě připravovat, než se vyučí. Bude muset přivykat odříkání a přísnému životu, bude tu žít jako poustevník při nejchudší stravě, bude se postit, spát na kameni, bude trýznit své tělo, aby se připravil k posledním a nejdůležitějším stupňům své budoucí moci. Věděl z vypravování, že knězův učedník, když se pak vrátí do vsi, nesmí se hlásit ke svým piz'buzným, nesmí navštěvovat přátelé a nesmí se s nikým stýkat. Čeká ho život plný zdrženlivosti a hladovění.
Jeho vyhublé a zesláblé tělo a vyzáblá tvář budou už samy zjevně hlásit všemu rodu, jak obtížné je jednání se zlými duchy. Nakonec se podrobí několika zkouškám, z nichž ta nejhorší spočívá v tom, že musí vypít koflík kouzelného nápoje. Kdyby ho ochutnal bez dlouhé pž-ípravy, svíjel by se v bolestech a naříkal by, že má útroby dočista spálené. Ale
Větřík to určitě vydrží a neublíží mu to, protože se před tím postupné naučí snášet jedy. I celou muchomůrku sní. Pak mu bude na slavnosti odevzdána řehtačka na vyhánění duchů jako znamení, že se stal skutečným čarodějem. Ano, Větřík bude čarodějem! „Raduj se chlapče, milost Velkého Ducha spočinula na tobě! Budeš božím služebníkem, knězem jako já. Získáš velkou moc nad lidmi, zvířaty i rostlinami. 1bé slovo dokáže divy a tvá modlitba bude znít příjemně Velkému Duchu a tvé hrozby budou odhánět zlé duchy.“
Větřík seděl u nohou čaroděje, který se v měsíčním světle zdál ještě větším, než doopravdy byl.
„Nebudeš pracovat,“ vyprávěl mu kouzelník, „je na ostatních, aby nás živili. Boží služebník se neposkvrňuje prací, žije z darů a obětí. Velké stádo budeš mít ve své ohradě a z nejteplejších kožešin budeš mít vysoko vystlané lože. Budeš první po mně v celém rodu. Nuže tedy, uděláš všechno, co ti poručím?“ Větřík se celý schoulil a něco

nesrozumitelného zaskučel.
„Ale pamatuj si," pokračoval kněz, „dnešním dnem se odříkáš světa, odříkáš se příbuzných, matky, sester, strýců! Nikdo nebude tvým přítelem, nikdo tě nebude milovat, ale všichni se tě budou bát, protože do tvých rukou bude vložena velká moc..."
Chlapec těžce dýchal, srdce mu tlouklo vzrušením a hlava se mu točila.
Čaroděj ještě svolával všechny duchy lesní, vodní i zemní, aby střežili jeho učedníka.
„Kdybys chtěl odtud odejít, způsobíš si velké neštěstí. Ani deset kroků bys neuběhl!" Zahrozil mu ještě kněz a ztratil se ve tmě.
Větřík zůstal ležet na zemi a třásl se strachem. teprve k ránu, když už se první sluneční paprsky prodíraly hustým mlázím a ptáci začínali zpívat, usnul v mechu vyčerpáním.
Uplynuly dva nebo tři. měsíce. Za tu dobu Větřík jakoby zestárnul o mnoho let. Živil se bídně z toho, co mu kněz občas přinesl. Dokonce jedl i brouky a žížaly, které našel v trávě. Z dříve veselého chlapce se stal zamlklý poustevník. Čaroděj za ním přicházel a učil ho své tajné moudrosti. Větřík poslouchal a pak celé dny a noci přemýšlel o jeho slovech a rozumoval o světě.
Opuštěná Vlaštovice zatím nemohla zapomenout na syna, kterého ztratila brzy po manželovi. Tajně hledala Větříkův úkryt, samozřejmě tak, aby ji přitom nikdo nespatřil. A jednoho dne jej skutečně našla. Zahlédla starého čaroděje, jak odchází z Manin.
Hned ji napadlo, že možná někde tam v lesním úkrytu je Větřík schován. A skutečně nalezla svého, ted dosti vyzáblého chlapce. Hned popadla ztraceného syna do náruče a prosila ho, aby se s ní vrátil.
„Nevrátím se," odpověděl chlapec jakoby myšlenkami nepřítomný. „Budu knězem! Je lepší poslouchat Velkého Ducha, než lidi, než matku."
Nebohá Vlaštovice se z jeho slov málem rozplakala:
„Ne, ne, Větříku! Velký Duch mi dal tebe za syna a proto mým synem musíš zůstat!"
Odejdi ženo. Nemám matku! Neznám tě!" Prohlásil rezolutně chlapec a otočil se k ní zády.
„Větříčku, holoubku..."
„Odejdi, neruš mou samotu!"
Nešťastná Vlaštovice se s nářkem vracela sama domů. HIopýtala přes kořeny stromů a bylo jí všelijak. Zlý duch jí vzal muže, Velký Duch jí vzal syna.
Co hrozného jí ještě čeká? Co ještě jí vezmou duchové?
Když Větřík odehnal matku a poslední praskot větviček za ní utichl, vylezl na strom a usadil se ve větvích. Tady se mu nejlépe přemýšlelo. Viděl odtud široký tok řeky Vltavy a slyšel hučení vody.
Napadlo ho, co když ho starý kněz klame. Znovu si vzpomněl na trny, o nichž předstíral, že je vysál z těla jeho na smrt nemocného otce. Jestliže podváděl tehdy pž-i jeho léčení, může podvádět i jindy. Je skutečně pravda všechno to, co čaroděj prohlašuje? Vyžaduje po něm Velký Duch všechny ty oběti? Chce, aby jedl brouky a žížaly, aby trpěl hladem a zapomněl na vlastní matku? Vždyť Velký
Duch přece sídlí ve slunci a je tak dobrý. Všem dává světlo i teplo, probouzí život v semenech, dává ho rostlinám, zvířatům i lidem. Copak by mohl také žádat sebetrýznění, umrtvování, odcizení se rodině a přátelům? Není v tom nějaký protimluv?
Větřík sešplhal se stromu, nemohl dnes nějak vydržet v jeho koruně. Chtělo se mu chodit, rozkládat rukama.
„Hledám pravdu, kdo mi ji poví?"
Větřík se vzpamatoval a najednou si uvědomil, že je až u samé řeky. Mimoděk přestoupil čarodějův zákaz a vzdálil se z určeného místa.
„Kde jste, zlí duchové? Pojdte, zde mě máte, roztrhejte mě! Kněz řekl, že si mě vezmete, když odejdu dál. Tak proč si pro mne nejdete? Kde jste? Podívejte se, rouhám se vám, slyšíte? Už vás nechci znát, nebudu vás víc vzývat, nebudu vám přinášet oběti! Jste falešní! Nevěřím ve vás, nevěřím starému čaroději! Věřím jen slunci. To nikdy neklame, nikdy neškodí, nikdy neusiluje o něčí záhubu. Slunce je skutečný bůh, tvůrce všeho. Všechny rostliny a
květiny jsou živy ze slunce. Slunce nechá vyrůstat stromy, bez něho by nebylo života. Slunce na jaře vrací zemi život. Vím to, slunce je pravý bůh. Vždyť to vidím, vím to, můžu se o tom přesvědčit vlastními smysly!"
Takto a podobně křičel Větřík na celý les. Poskakoval přitom jako smyslů zbavený. Pořádně ani nevnímal, co se kolem něho děje. Náhle v křovinách zapraskalo. V tu chvíli se polekal. To je určitě čaroděj a ted' ho ztrestá. Nebo to přicházejí zlí duchové aby mu vyčinili za jeho rouhání. Strachy se přikrčil k zemi. Ale ne, to nebyl kněz. Jen nad nedalekým keřem se objevila hlava jelena s mohutným parožím, který se šel napít k řece se ozval nový praskot a val mohutnými skoky. Jen na chvíli. Pak se zajelen se od chlapce vzdaloNebudu knězem, pomyslel si Větřík s úlevou. Cítím jinou pravdu v sobě. A tam - ty slunce na obloze - jak krásně mi svítíš, jak příjemně hřeješ! Ano,
v tobě je pravda i život! A Větřík začal vzývat slunce:

„Ty mé slunce dobré,
ty sílo a živote!
Tys otec stromů, travin,
ptáčat, rybek, lesní zvěře!
Bez tebe smutno je lidem na zemi.
Jen s tebou je radost a teplo.
Zýs Bůh předobrý,
tak laskavý!

Ó, jak té miluji, slunéčko!“

Deset let uteklo jako voda. V osadě u jezera už zapomněli na Větříka. Jen stará Vlaštovice si občas potají poplakala. Nikdo nevěděl, kam se Větřík poděl.
Když se tenkrát nechtěl vrátit s matkou domů, šla druhého dne jeho sestra Říčka, aby ho přivedla, protože bylo u nich zapotřebí mužské ruky. Našla jeho prázdnou skrýš na Maninách, volala ho, ale Větřík nikde nebyl. Docela zmizel.
Čaroděj zuřil, když poznal, že chlapec uprchl.
Všechny nehody a trápení svolával na jeho hlavu a zle ho proklínal. Když se vrátil do vesnice, řekl všem, že Větříka zaklel do noční sovy. A všichni tomu opravdu uvěřili. Větřík se zatím pustil podél Vltavy hustým lesem.
Věděl, že se domů nemůže vrátit, čaroděj by ho jistě zabil. Ale také se vyhýbal cizím osadám a tlupám lovců putujících krajem. Měl strach, že by ho mohli chytit a prodat jako otroka, či dokonce v krvavém obřadu obětovat bohům. Živil se malinami a medem lesních včel a opatrně se prodíral mlázím a křovinami. Když konečně došel k soutoku Vltavy a Labe, šerilo se a pricházzel večer. Chlapec se bál zůstat přes noc na zemi. Co kdyby se tady potulovala nějaká divoká zvěř? Vyšplhal se proto do koruny mohutného dubu, v jeho větvích si připravil nepřiliš pohodlné lůžko a uložil se ke spánku.
V noci ho budilo houkání sýčka a kromě toho měl strach, aby nespadl. Pořádně usnul teprve k ránu. Když ho sluneční paprsky zalechtaly na obličeji, bylo už málem poledne. Rychle se spustil se stromu, aby se opláchl v řece. V tom však na něj kdosi křiknul. Ohlédl se a uviděl muže s napřaženými oštěpy. Ted' ho chytí a pak obětují bohům!
Větřík se dlouho nerozmýšlel, skočil do vody a plaval se všech sil pryč. Muži za ním cosi křičeli nesrozumitelným jazykem, pak několik z nich napjalo luky a vyslali za ním šípy. Jeden tak tak těsně prolétl nad jeho hlavou. Raději' se potopil pod hladinu a nějakou dobu tam zůstal se zadrženým dechem. Teprve po chvíli se odvážil vynořit se nad vodu. Rozhlédl se, ale cizí muže už nikde neviděl. Přesto raději dlouhými rychlými tempy přeplaval na druhou stranu Labe.
Dlouho bloudil Větřík pralesy, putoval podél řek až se ho ujali kupci, kteří se plavili po Jizeře.
Od nich utekl, protože se bál, že ho prodají do otroctví. Nakonec vysílen padl nedaleko nyněj ší obce Násilnice u Bakova. Tam ho nalezli lovci a přivedli ho do osady, kterou měli vybudovanou v jezeře na kůlech. Pouze dlouhý můstek spojoval vesnici se suchou zemí. Větřík se měl u nich dobře. Brzy ho považovali za svého, jen vzdálit se nesměl příliš daleko.
Poznal jejich zvyky, naučil se jejich řeč a také mnohé řemeslné dovednosti. Často se mu však stýskalo po domově, vzpomínal na matku Vlaštovici, na sestru Říčku a ostatní z rodné osady. Proto když se dozvěděl, že se z celého kraje pod vrchem Mužským chystá válečná výprava na jih, dostal strach o své blízké u jezírka v pražské kotlině a utekl, aby je varoval.
A tak se jednoho dne ocitl před Vlaštovicí.
„Větříku, j si to ty?“ Vlaštovice nemohla uvěřit, že tento statný muž je její syn.
Ano sem to á maminko.“
Rázem se seběhla celé osada. Poznávali Větříka, ačkoliv už dávno dospěl a stal se z něj vysoký urostlý opálený chlapík se silnými svaly.
„Ale čaroděj říkal, že tě proměnil v sovu!“
„Větříku, jaký je ted z tebe šilák!“
Zůstaneš ted u nás?“ Větřík se jen usmál:
„Ano, zůstanu tady. S tebou, maminko, se chci hřát u ohně a pro tebe chci lovit ryby. Zůstanu, protože mě budete potřebovat. Nastává těžká doba. Blíží se nepřítel. Bude válka!“
Druhý den se celý kmen shromá.ždil na vršku u nyněj šího Císařského mlýna, aby se poradil o novinkách, které Větřík přinesl. Čaroděj sice jen kypěl hněvem, nadával na Větříka, ale v tu chvíli musel nenávist překousnout a skrýt v sobě. Hrozila válka a v takové době rod nedopustí nesváry mezi svými členy. Každého muže bude nyní třeba.
Nejváženější stařešinové a nejodvážnější lovci pronášeli svá mínění o tom, jak se co nejlépe připravit proti nenadálému nepříteli. Čaroděj navrhoval, aby se celý kmen vypravil procesím s bohatými dary k zázračnému stromu v hradišti na Závisti. Jakmile budou dary zavěšeny na větve tohoto stromu, rod bude v bezpečí.
Větřík už nemohl poslouchat takové řeči. Vyskočil a zamával lesklým bronzovým mečem nad hlavou:
„Půjdete na pouť? Půjdu s vámi, ale ne abych obětoval dary, ale abych váš zázračný strom rozsekal! Odvádí nám muže a ženy z osady, kdy by měli spíše ruce k práci přiložit, když je nebezpečí tak blízko.“
Celé shromáždění úlekem až zahučelo nad tak opovážlivou řečí. A co tedy máme dělat, ty rouhači?“ Zeptal se Větrika hromovým hlasem čaroděj. „Co máme dělat jiného, než modlit se k posvátnému stromu? Dělali to i naši otcové vždycky, když hrozila válka. I my to učiníme. Jak bys chtěl jinak ochránit osady před náhlým přepadením?“
Všichni se otočili k Větrikovi a napjatě čekali, co řekne. Ted musel odpovědět, jak se mohou co nejlépe uchránit.
„Povím vám to, bratři. Postavíme v našem jezeře na vodě chaty, jak jsem to viděl v dalekém kraji. Se suchou zemí je bude spojovat jenom můstek, který se dá na noc odstranit. Tak nás nebude moci nikdo nenadále přepadnout. Pojdme, dáme se hned do práce!“
Část rodu se přidala k Větříkovi, obklopila ho, aby jim vysvětlil, jak se staví osada na jezeře. Ale většina kmene zůstala věrná čaroději. A tak se rod Medvědů rozešel na dvě strany.
Pod Větříkovým vedením vyrůstala stavba v jezeře. Kus lesa vykáceli, osekali poražené stromy a kmeny zahrotili v ohni. Obtížné bylo zarážení kůlů do dna. Větřík našel v jezeře místo vzdálené asi sto padesát kroků od břehu, kde bylo tak dva metry hluboko. Tady přikázal z připravených kůlů zbudovat řídkou hradbu v podobě okrouhlého ostrůvku. Kůly obkládali kameny, aby lépe stály. Nahoře se pak stavěly chatrče. Dlouhý můstek, který mohli snadno odstranit, vedl na břeh.
V pilné práci uběhlo několik měsíců. Čaroděj nikdy nezapomněl se mezi svými věrnými vysmívat jezerní stavbě. Přitom

čekal na příležitost, aby mohl
Větříka i jeho druhy pořádně ztrestat.
Zatím přibývaly zvěsti, že se od druhé velké řeky - Labe blíží cizí národ. Hovořilo se o mnoha jezdcích na koních, zvířatech, která rod Medvědů příliš neznal, o mnoha vozech, na nichž cizí lidé vezli svůj majetek, a hlavně o ostrých nebezpečných zbraních, jimiž jsou všichni ti cizí bojovníci vyzbrojeni. Kolem ohňů se o ničem jiném nehovořilo, než o tom, že bude válka. Ten cizí národ sem žene svá stáda a potřebuje nové pastviny.
Čarodějovi věrní mu tecr přinášeli bohaté dary, aby se úpěnlivě modlil k duchům za ochranu rodu ve zlých dobách.
Jednou starý kněz vyhlásil, že se zcela sám vydá na několikadenní pout, aby vyprosil svému rodu mír. Ve skutečnosti však pomstychtivý čaroděj zamýšlel ostatní zradit. Dostal se až k nepříteli, tajně převedl velký zástup cizích bojovníků podél Rokytky přes Vltavu až do skrytého výmolu na Maninách. Pověděl jim o osadě na jezeře a navedl je, aby ji druhý den ráno překvapili a snadno se jí zmocnili.
Za to, že cizincům vydá Větříka a jeho lidi, měla být ušetřena před zničením čarodějova osada v Bubenči a on sám pak bohatě odměněn. Sotvaže se rozloučil s cizími bojovníky, zamnul si kněz šťastně ruce na tím, jaká se podařila zrádná lest, s jejíž pomocí bude jeho bývalý učedník zajat a možná i zabit. A jezerní osadu ted dozajista čeká zkáza. V duchu se stále ještě čaroděj opájel tou představou a oklikami se zatím vracel domů.
Věti-ík se stal uznávaným náčelníkem obyvatel osady na jezeře. A vskutku její obyvatelé si ani nemohli vybrat lepšího vůdce. Větřík dal rozestavit ozbrojené stráže v lese i u Vltavy, které měly okamžitě hlásit blížící se nebezpečí. A proto se brzy dozvěděl, že zástup cizích bojovníků, a to pěších i jezdců na koních, se už přebrodil přes řeku a ted čekají v úkrytu na Maninách, aby ráno zřejmě přepadli osadu.
Z toho všeho Větřík poznal, že se nevyhne boji.
Zavolal proto tři nejstatečnější muže ze svých lidí, společně usedli do lod'ky, protože můstek byl už před tím stržen, a přeplavili se na břeh. Ještě předtím napovídal matce, staré Vlaštovici, že jde do lesa číhat na tetřevy. Ona sama nevěděla o blížícím se nebezpečí a Větřík se choval tak, aby ani v nejmenším neméla podezření, do jakého dobrodružství se chce pustit. Stála ted na kraji kolové hradby a dívala se na jezero za lodkou, jak hnaná hbitě pádlujícími muži směřuje k pevné zemi. Věřila, že syn jede s přáteli na lov. A přála mu lovecké štěstí:

„Zdrávy budte, hory, skály,
zdrávy lesy smrčinové,
háje bílé osikové,
i ti zdrávi, kdo vám se koří!
Buď, ó, lese, štěd hvozde
Buď, ó, Duchu věčně žízniv
Doved syna na paseky,
doprovod jej na ta místa,
kde se lov dá uloviti,
dobrá kořist uchvátiti!“

Lodka už zatím dávno přistála u břehu a Větřík sotva zřetelnou stezkou, kudy ho kdysi vedl čaroděj, pospíchal ted se svými přáteli přímo k táboru nepřátel, o němž se dozvěděl od svých stráží.
Slunce už zapadalo a v lese zavládlo šero.
Větřík v té chvíli netušil, že nablízku proti nim se ubírá od nepřítele zrádný kněz do své osady. Dokonce byl od nich jen docela nepatrný kousek cesty vzdálen. Ale les byl hustý a nepřehledný a tmy valem přibývalo. Čaroděj se opatrně rozhlížel a krčil se za keře, aby ho náhodou nikdo nespatril. Byl rád, že už je temno, protože tady, blízko jezera, mohl ho snadno některý lovec potkat. Však se také při každém sebenepatrnějším šustotu skryl za některý strom, nebo dokonce lehal na zem.
Ale co to? Něco zapraskalo. Blížily se k němu lehké kroky několika osob. Čaroděj hned skočil za mechem porostlý balvan a skrze houstnoucí šero pozoroval okolí. A tu mezi stromy vystoupily stíny čtyř mužů. V jednom užaslý stařec poznal Větříka.
Copak zde asi pohledává? Napadlo ho. Strachem v té chvíli ani nedýchal. Čtyři muži však rychle prošli a zase zmizeli v lesní temnotě. Když se konečně ztratili, čaroděj si troufl vylézt z úkrytu a dokonce za Větříkem zahrozil svou holí: „Ha, Větříku! Dnes naposled jdeš na lov. Netušíš, že zítra zemřeš. A tvá sestra Říčka se stane mou otrokyní. Však už jsem si o ni těm cizincům řekl.
Velký Duch vede mou trestající ruku. Ne já, ale Bůh ve mně vykoná pomstu za tvé rouhání. Zničen budeš jako hříšník.“
Větri'k se svými třemi druhy zatím prošli lesem a vstoupili do úžlabiny, kde se proti nim rázem zvedly bronzové meče v rukou cizinců a zasvítily smolné pochodně.
Kdo jste a co zde pohledáváte?“ Oslovil je přísně vysoký vousatý muž ve tkané suknici přepásané širokým koženým opaskem. „My jsme tady doma,“ odpověděl srdnatě Vět'ri'k.
„A proč vy se ukrýváte v temnotě? Proč jste nás nepožádali o přístřeší? Vždyť bychom pro vás měli dost mléka i masa a své koně byste mohli pást v našich ohradách.“ Větřík znal dobře jazyk cizinců z kraje u řeky Jizery. Leccos se tam během let v cizí osadě naučil.
Vousáč si Větizlia pozorné prohlédl ve světle pochodní a odpověděl:
„Přišli jsme hledat nové pastviny pro svá stáda a nové lesy, v nichž by bylo hojnost zvěře. Pokud takové zde najdeme, a zdá se, že tato zem je bohatá, chceme se tady usadit. Tak pravím tobě, muži, který dobře naším jazykem mluvíš!“
Větříkovi se v té chvíli zazdálo, že nemá před sebou jen nájezdníky, kteří by chtěli pouze plenit, krást, pustošit a zabíjet,

ale kmen, s nímž by se mohli domluvit. Začal tedy opatrné vyjednávat. „Vyčkejte jen do rozbřesku a uvidíte, že na této straně řeky je většinou les a mokřiny, naše pastviny nejsou rozlehlé. Nebylo by pro vás dost místa v zemi našich slavných praotců. Ale pokud chcete být s námi dobrými sousedy, podívejte se na tu stranu Vltavy, odkud jste přišli. Tam na kopcích pod Ládvím najdete dost vhodných luk pro pastviny. Tam se můžete usadit a být nám jako bratry. Ale kdybyste nás snad chtěli vyhnat z našeho kraje, čekal by vás krvavý boj," neohroženě dodal Větřík.
Jeden z nejbližších společníků vousatého muže v tu chvíli zahrozil mečem:
„Nám nikdo vyhrožovat nebude. Chcete-li boj, máte ho mít. Obětovali jsme už bohu našemu, slunci, a náš kněz prorokoval, že zvítězíme. Je nás mnoho, máme ostré meče a rychlé koně a nebojíme se války s vámi. Slunce nám dá vítězství."
Větřík po těch slovech zaváhal. Třeba cizince špatně odhadl, třeba opravdu chtějí jen válčit, dobývat a plenit. Ale zmínka o bohu - slunci ho zároveň rozzlobila. „Že je slunce vaším bohem? Vím to, ale nevěděl jsem, že si slunce žádá krev. I naším bohem je slunce, ale slunce hřejivé, jasné, předobré, které život dává a nikdy jej nebere. Slunce je věčná láska, laskavý otec všech lidí a zvířat, všecky nás hřeje, dává potravu, svítí na lov."
Větřík zpozoroval, že jeho řeč na cizince působí.
A proto pokračoval:
„Vy říkáte, že jste synové slunce. I my jsme jeho děti. Ale copak je zvykem, aby se bratri navzájem zabíjeli? Copak se otec raduje. když teče krev z boje jeho synů? My vám nechceme ubližovat, brát vám pastviny, krást dobytek. Slunce nám dává dost a nežádáme váš majetek. Nechte nám vy, co je naše a budeme žít v pokoji!"
Vousatý muž pozorně Větříka poslouchal a nakonec se maličko pousmál. Na důkaz dobré vůle položil vedle sebe na zem svůj meč a vyzval k tomu i ostatní druhy.
Jsi mladý, ale mluvíš moudře," řekl Větříkovi.
„Vidím, že nosíš nejen medvédí kůži, ale máš i medvědí sílu a srdce. Nepohrdáme přátelstvím s takovými lidmi, jako jsi ty. Proto ti pravím - učiňme krví smlouvu o tom, že vy podržíte levý břeh této řeky, my se usadíme na pravém. A nebudeme si navzájem škodit, nýbrž budeme se k sobě chovat tak, jak se k sobě mají chovat dobří sousedé. Jdi a vzkaž to svému lidu! A zítra za úsvitu se zde znovu sejdeme, naši smlouvu zpečetíme a poděkujeme svým bohům."
Po těchto slovech se vousáč otočil a vybídl nejbližší světlonoše, aby doprovodili Větříka a jeho druhy a pochodněmi jim posvítili na cestu.
Plni radosti, že se vydařilo jejich poselství, vraceli se přátelé domů. Cestou si ještě povídali o těch zvláštních cizincích, o jejich zbraních a podivných krojích, jaké nikdy sami neviděli. Hovořili o vousatém muži ve tkané suknici, zřejmě nějakém vůdci toho cizího národa a všichni chválili Větříka za to, jak si směle při vyjednávání vedl.
Ale v tom jejich překotné povídání přerušily děsné, zoufalé výkřiky bolesti a hrůzy, které se nesly odkudsi jakoby ze země. Nejdříve jim strachem až přeběhl mráz po zádech. To dozajista kvilí zlý lesní duch! Větřík jim však dodal odvahy.
„To přece křičí o pomoc nějaký člověkl" zvolal a pospíchal po hlase.
Jenže ten děsný hlas už už zanikal. Bolestné výkřiky se měnily v chrapot a pak zaslechli nějaké hrozné funění.
Větřík jako první spatřil mezi stromy hlubokou jámu, kterou nedávno lovci vykopali, aby políčili na velkou zvěř. Pro tmu však nemohl rozeznat, co se v ní děje. Když doběhli jako druzi, otevřel jeden z nich džbánek, který s sebou nesl, vysypal doutnající uhlík a rozdmýchal oheň. Posvítili si do hluboké jámy.
Ke svému úleku spatřili velkého divokého zubra, který se krví podlitýma očima díval vzhůru na ně a zlobně funěl. Pod jeho nohama ležel rozdupané tělo čaroděje. Nebo spíše to, co z jeho těla zbylo. Už mu nikdo nemohl pomoci.
„Zřejmé ho sem zahnal některý zlý lesní duch, kterého si přivolal," řekl jeden z mužů. Větřík odrthl oči od té hrozné podívané a kývl. Nemél sice starého kněze rád, pamatoval si, jak se ho jako učedník bál, ale takovou strašnou smrt mu nepřál ani v nejošklivějším snu. A ted mu ho dokonce bylo i líto.
Védél nyní jistě, že rod Medvédů bude opét sjednocen. A budou mít mocného souseda, s nímž budou žít v míru.
Muži se vrátili k jezeru, kde zatím stráž hlídala jejich lod'ku. Na kolové hradbé osady plál velký oheň a široko daleko osvětloval tichou vodní hladinu. Odrazili lod'ku ode břehu a začali pádlovat.
Jejich překvapující novinky vzbouřily celou osadu. Větřík za všeobecné radosti musel znovu a znovu vypravovat, jak pochodili u cizinců a jak se do lovecké jámy chytil obrovský zubr, jistě vítaný úlovek, ale potom také čaroděj, jehož rozlícené zvíře rozdupalo. Dlouhé debaty kolem ohně neměly konce a vedly se dlouho do noci.
Vycházející slunce zalilo libeňské vrchy. Obloha byla jako vymetená bez jediného mráčku. Lehounká pára se vznášela nad jezerem a stoupala i z okolních lesů. Větřík vyšel ze své chatrče, zvolna se rozhlédl po vodní hladiné a ještě dál po celé kotliné.
Zhluboka vydechl a zdálo se mu, jakoby nový život vstupoval do jeho žil. Čekala ho cesta na Maniny k cizímu kmeni, aby s ním uzavřel smlouvu o věčném míru a dobrém sousedství.

„Ty mé slunce dobré,
ty sílo a živote!
Tys otec stromů a travin,
ptáčat, rybek, lesní zvěře!
Bez tebe smutno je lidem na zemi.
Jen s tebou je radost a teplo.
Zýs Bůh předobrý,
tak laskavý!
Ó, jak tě miluji, slunéčko!"

Větřík skončil modlitbu ke slunci a šel vzbudit své přátele.
Cizí národ se usadil pod Ládvím v nynčjších Ďáblicích. Byli to Slované, kteří se tehdy stéhovali do našich krajů, do srdce těch a zatlačovali původní obyvatelstvo, usedlé zde už od pradávné - doby kamenné...
Dočetli j ste při'béh Eduarda Štorcha (1878 1956), spisovatele, učitele a archeologa, který zejména mezi mládeží proslul svými romány Lovci mamutů, Osada havranů, Bronzový poklad, Volání rodu, Hrdina Nik a Minehava.
Mimo jiné byl také autorem odborné publikace
Praha v dobé předhistorické. Už tato okolnost je dokladem, že jeho piz'béhy nebyly pouze vymyšlenými fantaziemi, ale vždy až úzkostlivé vycházel ze známých archeologických nálezů a skutečných odborných poznatků. Psal tak, jak by se to všechno opravdu mohlo stát, a to dodávalo jeho vyprávění hodnovérnosti i zajímavosti. Pro řadu generací zůstaly zejména Lovci mamutů nejvýznamnéjším zdrojem informací o pravěku.
Nejinak tomu bylo i v případě příběhu Čarodějův učedník, který byl vydán poprvé a naposled v roce
1910. Eduard Štorch se mohl inspirovat nálezy učiněnými už v roce 1846 při stavbě železnice u Královké obory za vsí Předním Ovencem (dnešní Bubenčí), kde jeden z průkopníků české archeologie páter
Václav Krolmus vykopal dvacet pravěkých sídlištních jam. kostry a řadu jiných věcí. I hrob Lesního Medvěda vycházel ze skutečného objevu prehistorického hrobu učiněného ovšem později, několik let před napsáním této knihy.
Pokud jde o zarikávání nemoci a čarování. inspiroval se autor ve zvycích indiánských kmenů. Své poznatky čerpal v knize českého cestovatele minulého století Enrique Stanka Vráze „Napříč rovníkovou Amerikou“. Stejně tak dal podle zvyků indiánských kmenů přírodní jména hrdinům svého vyprávění - Větňls, Vlaštovice, Říčka, Jelenice, Medvědí Zub...
Text zaklínání nemoci zase Štorch převzal z finského národního eposu Kalevala, který z karelských zpévů a písní sestavil a v roce 1849 vydal finský jazykovědec a folklorista Elias Lónnrot. Ze stejného díla si „vypůj čil“ i Vlaštovčino vzývání lesa. Pohádka o zlatém jelenovi, kterou vyprávěla dětem stará Jelenice, je vlastně prastarou budhistickou pohádkou zaznamenanou v Indú.
Ani strašný konec čaroděje v lovecké jámé si
Eduard Štorch sám nevymyslel. Inspiroval ho tragický osud skotského botanika Douglase, který tímto způsobem zahynul v roce 1833 na Sandwichských ostrovech. Nedával pozor a zritil se do jámy na chytání zvěře, do níž před tím spadl divoký býk, který rozzuřen ubohého védce rozsápal.
Nicméně od té doby, co Eduard Štorch napsal svůj pri'běh Čarodějův učedník, došlo k mnoha dalším archeologickým obj evům, které tehdej ší vědomosti o naší minulosti posunuly o notný kus dál.
A tak je na nás, abychom za spisovatele mnohé poopravili. Štorch líčí dobu před osmi či devíti sty lety před Kristovým narozením jako dobu bronzovou.
Vzpomeňme si, že Medvědí Zub se přede všemi chlubí krásným bronzovým nožem. Ve skutečnosti už tehdy nastávala doba železná. I v české kotliné přibývaly nejrůznéjší železné nástroje přinášené sem zejména z antického Řecka a od Etrusků ze severní
Itálie. Zpočátku se železo objevovalo ve formé zdobených prvků na bronzových předmětech, pozdéji se vyráběly meče a dýky kombinací obou materiálů.
Od 8. století před naším letopočtem už sílí příliv čistě železných výrobků a nastává doba, kterou historici podle nálezů v Hallstattu v Horních Rakousích nazývají dobou halštatskou.
Základním zdrojem obživy bylo tehdy zemédélství a chov dobytka. Na území dnešní Prahy se v té době rozkládalo množství menších zemédélských osad.
Jejich stopy byly archeology objeveny v Bubenči i Dejvicích. ve Střešovicích, na Strahové, na Hradčanském náměstí, na vrchu Babě, v Šárce, u Jeleního příkopu, v Mostecké ulici na Malé Straně, v Kinského sadech, v Košířích, na smíchovském nádraží, v Holešovicích, v Libni, na Karlové náměstí, v Žitné a Vodičkově ulici a na dalších místech. Jen hradiště na Závisti nad Zbraslaví, o němž hovoří
Štorchův čaroděj v souvislosti se zázračným stromem. v popisované době ještě nestálo. Toto mohutné oppidum o rozloze 170 hektarů vzniklo o nčkolik století později zřejmě jako centrum keltského osídlení v české kotlině.
Vcelku přesně však Štorch vylíčil podobu tehdejší krajiny. I při tak velkém počtu osad byla většina české kotliny porostlá jen těžko prostupným lesem.
Lidé, aby mohli rozšířit své pastviny a pole, lesy jednak káceli a především vypalovali. A tak na dolním toku Vltavy a v nížině kolem Labe vznikala lesostep s bujně rostoucí travou pod řídce rostoucími duby, kterou tehdejší zemědělci namáhavě proměňovali v políčka.
V té době se už podstatné vyvíjely náboženské představy, jak to autor popisuje. Původní animismus (víra v existenci nadpřirozených sil, duchů a duší vlastních všem věcem a předmětům) přechází ve zbožnění některých přírodních jevů a živlů. Jejich vzývání a zaříkávání se věnují kněží, jak to líčí
Štorch. Výjimkou v té době nebyly ani oběti zvířat nebo dokonce lidí. Z archeologických vykopávek jsou známé příklady rituálního kanibalismu.
Postupně i do české kotliny začíná ze Středomož-í pronikat víra v lidským bytostem podobné bohy (božstvo úrody, stád, smrti atd.) a zejména prastarý kult slunce, který Eduard Štorch také připomíná.
Archeologové dokonce objevili stopy svatyň a obětišf, které je možné datovat do popisované doby.
Štorch se však mýlí, když líčí stavbu osady na kůlech v jezeře. Pozůstatky předvéké nákolní osady byly poprvé objeveny ve Švýcarsku při poklesu hladiny Curyšského jezera v roce 1854. Další pak byly nalezeny v Rakouskú a v Polsku. Samozřejmě i první čeští archeologové v minulém století usilovali o to, aby nezůstali pozadu a objevili nákolní osady v Čechách a na Moravě. Podle nálezů se zdálo, že by taková osada mohla stát na někdejším Komořanském jezeře v krajině Ohře u Mostu, badatele hodně provokoval název Náklo u Olomouce, ale nikde nebyl

nález osady na kůlech nad vodou skutečně prokázán. A tak můžeme Štorchovu myšlenku považovat spíše za přání, než za reálnou skutečnost.
A ještě v něčem se autor mýlil. Když v závěru svého pžzběhu líčí příchod cizího národa, dodává, že to byli Slované. Bohužel, v té době ještě nemohlo jít o první slovanské kmeny. 1ý přichá2ejí na Moravu a do české kotliny až mnohem později, a to v první polovině šestého století po Kristu. A nikoliv jako mírumilovné kmeny, ale jako váleční nájezdníci. V době, o níž Štorch vypravuje, však mohl do středu
Čech, ale ne od Labe, nýbrž od jihu, přicházet jiný národ, první historicky doložený národ na našem území - Keltové. Jenže to už by byl úplně jiný příběh...

Eduard Štorch se narodil 10. dubna 1878 v Ostromeči u Hořic v Podkrkonoší. V Hradci Králové vystudoval učitelský ústav a roku 1902 složil zkoušku pro učitelství na méšlanských školách.
Pak přišla první světová válka. Štorch utekl z transportu na frontu, kam byl zařazen, a skrýval se v pražském Jedličkově ústavu a v ústředním útulku hlavního měsly Prahy v Bartolomějské ulici.
Po válce pak byl jmenován ředitelem pražské
Dětské ústřední útulny, stal se zástupcem okresního školm'Yio inspektora v Bratislavě a roku 1921 byl jmenován zastupujícím odborným učitelem na měšfance v Jindřišské ulici v Praze
Roku 1933 byl jmenován zatímním ředitelem měšťanské školy na Karlově v Praze a z ní roku 1939 odešel jako její ředitel do důchodu a věnoval se literární činnosti.
Všechno se začalo knihou Člověk diluviální, vydanou v roce 1907, která byla předstupněm ke knize Lovci mamutů, napsané v roce 1937.
Jeho způsob psaní byl velmi náročný - pokoušel se, pro navození správné atmosféry, prožít alespoň část dobrodružství svých hrdinů: zkoušel roznítit oheň pomocí dřevěné hůlky, učil se štípat pazourky, zhotovit luk... Dokonce se svou ženou několik dní táboril v Kokořínském údolí.
Štorchova literární práce vychází z jeho pedagogických poznatků; dokázal, že učení nemusí být jen suchým memorováním vědomostí, ale naopak, že vědomosti zabalené do pňběhů vstřebává mozek školáka daleko rychleji a daleko snáz.
Protože knihy tohoto spisovatele nestárnou, rozhodlo se nakladatelství Goldstein & Goldstein vydat souhrnné Štorchovo dílo, aby se i nová generace školáků mohla zasnít při čtení pň'běhů z dob dávno minulých, tak jako jejich otcové a dědové...

Ilustrace a návrh obálky Alois Kesala
grafická úprava DTP Last
Vydalo nakladatelství Goldstein & Goldstein
Blažimská 1781/4, 140 00 Praha 4
V roce 1997, Goldstein & Goldstein 1. vydání
Odpovědný redaktor Michal Zítko
Vytiskla tiskárna Glos Semily